

ADMINISTRAȚIUNEA
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
Seniori nefrancoși nu se pri-
mesco. Manuscrisurile nu se re-
trimite.
Biroaurile de abonament:
Brașov, piața mare Nr. 22
Săsește mai primeseu în Viena
Hofb. Moser, Haasenstein & Telger
(Hof Moser), Henric Schalk, Alois
Bergl, M. Dukas, A. Oppel, J. Don-
nelly; în București: A. V. Gold-
berger, Anton Moser, Eckstein Bernat;
în Frankfurt: G. L. Daus; în Ham-
burg: A. Steiner.
Prețurile inserțiilor: o serie
garanțată pe o colână 8 cr.
80 cr. înmbr. pentru o pu-
blicare. Publicații mai dese
supă tariful și învoială.
Reclame pe pagina III-a o
peră 10 cr. v. a. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU LIV.

„Clasa” este în via-
nare și
ABONAMENTUL PENTRU ANSTRO-UNGARIA
Pe un an 12 fl., pe șase luni
8 fl., pe trei luni 3 fl.
PENTRU ROMÂNIA ȘI STRĂINĂȚATE:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
ABONAMENTUL PENTRU BRAȘOVU:
la administrație, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dreptul în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Ună exemplară 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atâtși abonamentele câtși
inserțiile suntă a se plăti
înainte.

Nr. 211.

Brașov, Luni, Marti, 24 Septembrie (6 Octombrie).

1891

Nou abonament

GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Octombrie 1891 st. vechiu
se deschide nou abonament, la care în-
vitată pe toți amici și sprijinitorii foiei noastre.

Prețul abonamentului

Pentru Austro-Ungaria: pe trei luni 8 fl.
pe șase luni 6 fl., pe un an 12 fl.
Pentru România și străinătate: pe trei
luni 10 franci, pe șase luni 20 franci, pe un
an 40 franci.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 2 fl., pe
șase luni 1 fl.
Pentru România și străinătate: pe un an 8
franci, pe șase luni 4 franci.

Abonarea se poate face mai ușor și
mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vor abona din nou
să binevoască a scrie adresa lămurită și
a arăta și posta ultimă.

Administrația „Gazetei Transilvaniei”

Brașov, 23 Septembrie v.

Sâmbăta trecută s'a deschis
noul sesiune a dietei ungurești,
care este cea din urmă pen-
tru primul period electoral de
cinci ani, în care ne aflăm.

Vomă avé, de sigur, să înre-
gistrăm în decursul acestei se-
siuni multe scene turbulente din
dieta ungară, căci din cele pe-
trecurte până acum se poate con-
chide așa dicându cu esactitate
matematică, că de-o moderație
între combatanții diferitelor par-
tide nici vorbă nu poate fi.

Situațiunea cabinetului Szapary
este cât se poate de dificilă și e
mare întrebare, decă această se-
siune nu va fi pentru el și cea
din urmă. Cei din stânga extremă,
încurajați de succesul ce l'au a-
vut în lupta pentru reforma ad-
ministrației, sunt hotărâți a con-
tinua cu un curaj și mai mare
ca până acum lupta pentru restur-
narea guvernului actual. În această
luptă a lor vor mai fi sprijiniți

și de opoziția moderată, ală că-
reia șef, contele Apponyi, scimă,
că în vorbirea cătră alegătorii săi
din Jaszbereny s'a declarat cu
tota hotărârea pentru o alianță de
arme cu partida celor din stân-
ga extremă. Același semn de a-
tac și aceeași țintă o voră avé
ambele partide, ér în alegerea
mijlocelor de atac scimă, că
mai ales Kossuthistii nu prea
sunt alegători.

Cea dintăiu ocaziune de-a da
asaltul li-o va oferi desbaterea
asupra bugetului, ală căruia pre-
liminar se va presenta dietei în-
tr'una din proximele ședințe. Des-
baterile bugetare scimă, că de
obiceiu dureză mult și dau nase-
cere la discuții vehemente; de
astă-dată însă presa guvernamen-
tală e îngrijată, că aceste desba-
teri vor dura mai mult și vor
fi mai vehemente ca de obiceiu,
temându-se, că opozițiile aliate
vor recurge din nou la ajutorul
obstrucțiunii pentru a paralisa ac-
tivatea lui Szapary și a împede-
ca chiar și desbaterea asupra bu-
getului.

Organele opoziției declară însă
solemn, că sunt departe de cu-
getul unei obstrucțiuni și încă
chiar față cu desbaterile bugetare.
Va sci însă opoziția să aște și alte
căi și mijloce de a amări dăile
d-lui Szapary și de a dificulta si-
tuațiunea cabinetului său.

Aci este cestiunea naționali-
tăților, care pusă față în față cu
„idea de stat maghiar” și cu
pretinsa atitudine „mai concilian-
tă” a cabinetului Szapary, e cel
mai potrivit mijloc de a revol-
ta spiritele în contra presupu-
sului spirit de „conciliațiune” al
actualului guvern și astfel a
sgudui temelile lui.

Scimă, că principalul organ
al Kossuthistilor a și dată avi-
sulă la un atac de asemenea

natură, ér acum se asigură, că
încă în primele dăile ale sesiunei
actuale se vor face din partea
celor din opoziție mai multe in-
terpelări, precum în cauza încor-
nării mormentului lui Jellacich și
alte de felulă acesta; totă acum
de curându se va pune din nou
în discuțiune afacerea demonstra-
țiunilor dela Fiume, precum și
alte asemenea cestiuni privitoare la
„vătămarea ambiției naționale” un-
gurești.

Nu sunt ore acestea totă a-
tâtea ocazii binevenite pentru a
provoca scandaluri și a asalta
„conciliantul” cabinet ală lui
Szapary?

În era constituționalismului
ungurești numai odată s'a întem-
plat să vină la putere un cabi-
net „mai conciliant” față cu na-
ționalitățile și și pe acesta vor
să-l răstorne înainte de a apuca
măcar să ni arate și nou, că în ce
constă această deochiată „conci-
liațiune”, căci dora aducerea legi
pentru Kișdedovuri și alte „marini-
mosități” de asemenea natură, ce
ni-le-a impus până acum, nu se
vor pute lua dreptă dovedă de
conciliațiune.

Oră câtă de critică ar fi situ-
ațiunea cabinetului Szapary, noi
nu avem nici celă mai mică
motiv de a-l compătimi, oră de
a regreta eventuala lui cădere,
căci de va căde „conciliantul”
Szapary, va veni în loculă lui „con-
ciliantul” Apponyi, oră alți „con-
cilianți” de felulă lor.

Până când va dura încă ac-
tualul sistem de guvernare,
schimbarea cabinetelor ungurești
pe noi nu ne împorță. Ne împorță
însă schimbarea radicală a siste-
mului de guvernare și până când
acesta nu se va întempla, concilia-
țiunea ungară nu ne trebuie.

Bombele dela Rosenthal.

— 23 Septembrie (5 Oct).

Pressa din monarhia și din străin-
tate se ocupă cu viu interes de explo-
siunea întâmplată în calea Majestății Sale
la stațiunea căii ferate din Rosenthal.
Foile din monarhia sunt de părere, că
această casă nu are nici ună caracteră po-
litică. Foile maghiare însă dau întâmplă-
rei o mare importanță politică, căutându
a arunca vina asupra Cehilor. Dintre
foile din străinătate, „Germania” dăce,
că aci avem de a face cu un atentat
la viața Domnitorului. „Rechtsbote” mul-
mesce lui Dumneșu, că Francisc Ior-
rifă a scăpată nevătămată, ér „Vossische
Zeitung” orede că acestă oște o întâmplare
simplă fără de nici o importanță politică.
Cele mai multe foi însă se mărginesc
a înregistra faptulă fără nici ună co-
mentară.

Telegramele aducă cu privire la a-
cestă incidentă următoarele amănunte mai
nou:

Foia cehă „Hlas Naroda” dăce, că
imediat după exploziune a plecată din
Reichenberg un tren specială cu gen-
garm, avându misiunea de a cerceta și
a urmări pe făptuitor. Foile cehă din
Reichenberg anunțară, că ar fi și suc-
cesă a pune mâna pe atentator în
persoana unui socialist. Acestă scoire însă
prin o telegramă din Viena a fostă des-
mințită.

Îndată după ce s'a vizitată întreaga
lină ferată și în specială loculă explo-
siunii, s'a telegrafată guvernului din
Praga. Telegrama însă nu-lă aflase în
Praga, deorece acesta însoția pe Majes-
tatea Sa, care plecase cu trăsura la gară;
astfelă telegrama i se înmănuă mai târ-
diu. În telegramă se dăce, că toate mē-
surile de precauțiune sunt luate, că es-
ploziunea a fostă neînsemnată, și că totă
trăba se vede a fi o simplă mișelă să-
vârșită cu intențiunea de a împede-
ca vizita Majestății Sale la Reichenberg.
Trenulă curții în urma acestă și-a conti-
nuaț calea fără de nici ună scrupulă.
Când trenulă a trecută încetă peste

FOLETONUL „GAZ. TRANS.”

Despre Niccolo Michiavelli.*

Introducere.

Din timp în timp politica euro-
penă se reîntorțe érăși la Machiavelli,
care a devenit și a rămasă nu numai
întemeitorul sistemătic ală așa numi-
tei arte de cabinet, ci totă-odată con-
ducătorul vâdută și nevâdută pe cără-
rile cele mai decizătoare ale istoriei mo-
derne și ale omeniei.

Betrânul Adam ală politice euro-
pene a fost botezată cu numele
lui Machiavelli. Acestă Adam însă sta
în strinsă legătură cu organismul cel
vechiu, căruia-i aparține, și să nu credă
cineva, că în acelu corp s'ar puté des-
pără natura de spirit, meteria de prin-
cipiu! Michiavelli are e prerogativă e-
ternă asupra acelu organism politic,
care a condiționat și îndemnată desvol-
tarea lui în timpulă său și cu ale căru
păcate si-au încărcat și pătătă capulă,

elă, democratulă florentină. Se nu credă
cineva, că ajunsă la un punctă anu-
mită — și-ar puté termina lucrarea,
fără ca să revină cu totă deciziunea și
completă la Michiavelli!

Politica creată, care voiesce o
viață nouă și un organism plin de
viață și sănătos, își întorțe fața dela
machiavelism și-i blastemă suvenirea.
Însă timpulă ține la căte un nume cu
o tenacitate admirabilă și probază prin
acesta numai revenirea nesfârșită a ace-
lorăși legi. Ună astfel de nume normală,
care și-a câștigat pentru politica mo-
dernă aprăpe însemnătatea unei legi
fisice, e Michiavelli. De pe alte nume,
apele cu timpulă se scurgă érăși, persónele
rămân pe înălțimă solitare, pe care stau
ca monumente ale epoci lor. Michia-
velli însă a rămasă în legătură ne în-
treruptă cu toate căte se întempla și s'au
întemplat, și cu prescrierile și doctri-
nele lui se poate face ori când o revistă
a politice europene create. Doctrina
lui Michiavelli a devenit sistemulă des-
perării în ideile creată și fundamentale
ale politice.

Machiavelli a eșit la lumină cu
această invențiune sinistă în țera mamă

a reformelor europene, în frumoasă Ita-
liă. Deja de pe timpulă marelor evo-
luțiun de stată ale popórelor sale,
Italia devenise patria propriu dășă a tu-
turoră ideilor reformătoare ale timpului
mai recentă, fărând punctele de ple-
care pentru întreaga cultură spirituală și
politică a Europei moderne. Mișcarea
națională italiană, începându dela marele
Dante, care a inițiat-o, cuprinse în mod
egală elementele politice, spirituale și
bisericesc ale națiunii și ale secolului
întreg. Despre o procedere atâtă de
unilaterală, precum se arată ea mai târ-
diu în Germania, unde spiritulă reforma-
toră italiană a fostă schimbată prin Luther
într'o simplă reformare negativă a bise-
ricei, nu avuseră în Italia nici ideă. De-
mografia italiană, care începuse cu Dante
și se sfârșese pe această lină prin Sa-
vonarola în modă aventurosă și rușinosă,
voise să facă ceva întreg. Ea a voită
să producă și să facă o nouă creațiune,
în care viața națională italiană desmem-
brată să se reunescă din nou și să se
potă organiza de nou pe basa ideilor.

Când păși Marchiavelli pe scenă, se
vâdă deja încunjurat de grămada de
sfărâmături ale constituțiunilor demo-

cratice. Pe când capulă său era încă în-
fierbentă de ideile și planurile lui
Dante, picioarele lui se împiedeau dela
ruinele risipite ale elementeloră de-
mocratice din Italia.

Marchiavelli părăsi formele republi-
cane, ce deoădură, pentru care elă cău-
tase la începută vieții sale politice
după ună regulativă ideală, cum și în
mai multe scrieri de ale sale, cu deose-
bire în discursurile sale despre Liviu.
Ca practician, elă se reîntorțe la prin-
cipiulă monarhică și absolută și se în-
cercă a-lă desvolta în esagerări plănute
și sistemătic, care au fostă considerate
de unii ca mijloce indirecte de agitare
ale revoluțiunii.

În politica curată practică, pe care
pe timpulă său Machiavelli o considera
ca o unică folositoare și corăspundătoare,
elă n'a șovăită nici ună momentă spre
nici o parte. Acestă a fostă artă de stată
a corupțiunii politice, pe care elă cu re-
negarea tuturoră principiiloră și a oră
cărei etice a pus-o în oreșicare legătură
cu maxime politice.

Cartea lui despre principe a avută
însemnătatea unui evenimentă pentru
lumea nouă politică, pentru că ficsă pen-

*A se vedé: Niccolo Michiavelli und
das System der modernen Politik, de Dr. Theodor
Mundt, Professor in Berlin. Berlin, 1861.
Verlag von Otto Janke.

locul esplosiunii, guvernorul, care se afla cu Majestatea Sa într'unu cupeu, a observat ironic: „Acușa vomu sbura în aeru“, la ce Majestatea Sa a zîmbit.

În totu decursul călătoriei la Reichenberg, Majestatea Sa nu a făcutu nici o amintire despre atentat, conversa cu toți cei ce-lu însoțiau și la aparență era bine dispus și vesel. Când a sosit telegrama, Majestatea Sa tocmai dormia. Au așteptat decu până s'au trezitu și numai după-aceea i-au inmanuat telegrama, prin care se anunța casul dela Resenthal. Majestatea Sa a percursu cu o privire fugitivă cuprinsul telegramei și fără de nici o șovăire a dîsu: „Călătorimă mai departe, și decă va fi tocmai de lipsă, ne vomu da jos înaintea puntei și vomu percurge pe jos bucata aceea de drumu“.

Până acuma nu s'a putut da de urma făptuitorului, dăr cu tôte acestea sunt bănueli, în urma cărora probabil se va descoperi starea lucrului.

O telegramă din Reichenberg anunța că s'a publicat unu premiu de 3000 fl. pe capul făptuitorului. Acestă sumă o va primi acela, care va pune mâna pe făptuitoru sêu și va da de urmă.

CRONICA POLITICĂ.

— 22 Sept. (4 Oct.)

— Diarul „l'Eclair“ din Paris publică o interesantă convorbire, ce a avut unu dintre redactorii sêi cu d. Locroy, în privința opului, ce deputatul din Paris l'u prepară, ca răspuns la memoriile maresalului Moltke. Concluziunea lui Locroy, după cum citim în numitul diaru, este: „Concluziunea mea este, că d-nu d. Moltke, a fostu indisputabil unu omu foarte însemnat, înzestrat cu mari calități militare, dăr că n'a fostu așa după cum credu unii, unu geniu. „Cât pentru mine, elu e departe de a egala pe Napoleon, ca omu de resbelu. Prin siguranța combinațiilor sale, prin sângele sêu celu rece, prin știința sa militară, elu a fostu unu bunu conducătoru de bataliune, dăr n'a sciut ca Napoleon s'atragă omenui, în partea lui. Nu trebuie asemenea s'uităm, că maresalul de Moltke a fostu și unu omu norocosu. În condițiunile, în cari s'a întemplat resbelul din 1870, victoria pentru densusu era destul de ușoră.“

— În 2 Octomvre se duseră câțiva pelegri din Roma, la Pantheon, unde îns înaintea mormântului lui Victor Emanuel, s'au purtat atăt de necuviinciosu, încât din această cauză se născu unu mare scandalu, care atrase după sine arestarea a trei pelegri.

tru prima oră în lumea europenă doctrina reacțiunii în punctele ei principale și cu o orăș-care naivitate, ca și când aceste puncte aru avé ceva primitiv și elementar, a sciut s'le espun cu atăta succesu, încât dezvoltarea statelor tuturor țerilor a fostu atinsă și influențată prin elu. *Politica machiavelică* a fostu primită îndată în *Francia* și *Spania* ca unu elementu, care a trecut pe din întregul în praca de stat, ba a condiționat chiar formațiunile organismelor de stat. În *Anglia* și *Germania* știința de stat *absolutistică*, care prin *Hobbes* și *Haller* a fostu pusă în unu sistem perfectu, a fostu dezvoltată din sêmênța aruncată de Machiavelli. Știința completă Machiavellismul prin motivarea teoretică și executarea lui. De altă parte îns diplomația, care se mișcă pe oulmile tuturor cestiunilor europene dela secolul alu cinspredecelea și până în zilele nôstre, n'a fostu în stare s'adaugă nimic nou la înțelepciunea lui Machiavelli, ci ea luca de nou cu macsimile lui vechi, care în parte au fostu numai încâtva înblânzite și poleite în sensul convențional alu fiă-cărei epoce.

Cu tôte că doctrina lui Machiavelli

Câțiva tineri organisară îndată o manifestațiune liberală, străbătându stradele și fluierându pe dinaintea hotelurilor, în cari se aflau peregrinii, și siliră pe hotelierii s'pună stindarde naționale italiene pe hotelurile lor, ceea ce aceștia și executară imediatu. Stindardele naționale au fostu salutate cu manifestațiuni entusiaste. Manifestațiunile aceste liberale s'au repetat și s'era. Turburări însă nu s'au făcutu.

SCRIRILE ȚILEI.

— 23 Sept. (5 Oct.)

Tractate de comerț? Unu jurnal din Viena anunța zilele trecute, că pe la începutul lui Ianuarie viitoru, guvernul român va începe tratările pentru încheerea unei convențiunii de comerț cu Austro-Ungaria. Școirea această dîce „Curierul Financiar“, că este o curată născocire. Nimeni în România, nici în sferele guvernamentale, nici în sferele comerciale și industriale nu se gândesc la încheerea vre-unui tractat de comerț. Din contră, toți împărtășescu ideea de a experimenta cel puțin în timpu de doi ani noulu tarif generalu vamal și încă și după acestu termen, rămâne a se sci, decă este sêu nu în interesul țerei de a mai încheia tractate de comerț. Guvernul României e firmu hotărîtă d'a menține țerei unu regim vamal statornicu, pe basa căruia ori-cine s'pôtă întreprinde industria sa în linșce și fără temere de a-și vedé abrogate legile protectore în virtutea cărora și-a stabilită acea industrie.

„Valahia la expoziția din Praga“. Sub acest titlu cetim în noul diaru „patriotic“ din B.-Pesta, în „Fővárosi Hirado“, dela 4 Octomvre: „La inițiativa „Gazetei Transilvaniei“, mai mulți dintre Valahii din patriă au plecatu eri la expoziția din Praga. După cum se aude, în Praga li-se arangiază o primire strălucită și probabil, că se voru face și demonstrațiuni politice. Celu puțin această o indico împrejurarea, că locul lor de întînire nu este Budapesta, pe care intenționat au înconjurat'o, ci e Viena“. — Sunt minunați d-nii dela „Föv. Hir.“ în arta combinațiilor!

Cehii la expoziția din Agram. După împărtășirile unei telegrame, Cehii au fostu așteptați la expoziția din Agram pe ziua de ieri. Se dîce, că mergu vr'o 40 de inși, între cari se află și câțiva deputați. De-asemenea se comunică, că mâne, se va presenta o deputațiune la Diacovar, pentru a invita și pe Strossmayer ca s'visiteze această expoziția.

e atăt de îngrozitoare, totuși elu nu era în mărimea aspirațiunii și iubirei de libertate nici-decum mai pe jos de Ghibellini cei mari, cari conduși prin spiritul lui Dante, se încercaseră în secolii din urmă înainte de Machiavelli a reorganiza lucrurile naționale și a le ridica într'o nouă unitate. Simburele vechiu alu Ghibellinismului trăiesc încă în ideile și în parte în scrierile lui Machiavelli, dăr natura acestui bărbat era sociabilă și doritoare de a gusta plăceri și în tôte lucrurile era îndreptată spre ceea ce era realu și realizabilu. Sărăciă, singurătate și exiliu, elu nu puté s' suferé, pentru vechiul principiu alu Ghibellinilor, cu atăt mai puțin, că elu nu putea s' mai aștepte dela acestu principiu, care era avisat la o îmbrățășare puternică și sănătoasă a spiritului poporalu, nici o putere productivă.

Machiavelli nu era dispus s' devină martir și prin urmare elu preferi s' sistemizeze corupțiunea timpului sêu și astfel s' rămână în praxă. Nu se pôte pretinde dela tôte naturale, ca s' părăsescă praxa și s' se facă eremitul și cerșitorul principului sêu. Machiavelli nu puté afla plăcere în singurătatea și izolarea politică în care ajun-

Din Câmpia ni-se șorie, că în urma lipsei totale de ploie din ultimele două luni, grânele de toamnă în cea mai mare parte nici nu s'au putut sêména, ér cele sêménate nu promisă nimic. Cucuruzul de estu anu a fostu bunu, cum de multu nu s'a mai pomenit.

Sciri militare. Ni-se comunică, că la esamenul de oficeri, ținutu zilele acestea în Sibiu s'au prezentat și voluntarii români din Brașov. Dintre aceștia Nicolau Stupariu a prestat esamenul cu calculu eminentu, ér Romul Nicoră, George Bobeșu, Leonu Romanu, Ioanu Păcea și Victoru Lerman cu calculu îndestulitoru. Doi inși au cădutu. — De asemenea au depus esamenul cu succesu voluntarii români Eugen Popu și Gavrilu Chindiu în Oradea mare și Nicolau Brașoveanu în Graz.

Reuniunea de consum din Blășiu, după cum aflăm din „Unirea“, e constituită în modu definitiv și în scurtu timpu își va începe activitatea. Direcțiunea și-a ales ca conducătoru comercialu pe d-lu George Ioanovicu, comerciantu în Clușiu.

Monumentu pentru Luther se va desvli în anul 1893. Împăratul Germaniei a dat din caseta privată 500 de mărci germane.

Reîntorcerea Majestății Sale dela Praga.

După ce în 1 și 2 Octomvre Majestatea Sa visită Reichenberg-ul, unde i-se făcu o primire dintre cele mai entusiasmte, se reîntorse totu în 2 Octomvre la Praga, de unde la 3 ore plecă spre Viena.

Plecarea Majestății Sale din Praga a fostu totu așa de festivă, precum a fostu și sosirea. În numele cetățenilor din Praga, primarul orașenescu printr'unu discurs rostit în limba cehă mulțumi Majestății Sale pentru distincțiunea, ce a făcutu acestui orașu prin visita Sa; apoi continuându discursul în limba germană, asigură din nou pe Majestatea Sa de neclintita credință a locuitorilor din Praga față cu împăratu și dinastiă. Majestatea Sa mulțumi în limba cehă pentru aceste asigurări și apoi dîse în limba germană, că zilele petrecute în Praga îi voru rămâne neuitate.

Dela palatu până la gară tôte stradele erau îndesute de lume, care la trecerea sa, aclamă pe monarchu cu frenetice strigăte de „Slava!“ și „Hoch!“ La gară fû așteptat Majestatea Sa de reprezentanții diferitelor autorități civile și militare, pe cari Majestatea Sa îi

sese deja. Acestă singurătate a fostu îns de vină, că elu a scris tractatul sêu despre principe, pe care elu îl născoci în exiliu și sterilitatea în care-lu aruncase bancruta principiului democratic.

Intregu sensul acestei e de a pune praca mai pe susu de principiu. Machiavelli voia s' rămână la afaceri. Cine pôte sci, deoă elu nu și-a cugetat, că în mijlocul afacerilor absolutistice, și prin acelea, se va puté ajunge érași la clarificarea principiului democratic. Când se lua în considerare întregu trecutulu lui Machiavelli, nu se putea o-mulți abține dela această suposițiune, cu tôte că nu rămâne nici de cum ca unu ce sigur, că instrucțiunile doctrinei sale despre principe a fostu date cu tôte serioșitatea și cu tôte convingerea.

Reformele europene, cari purtau în sinul lor principiul revoluțiunii moderne, lucraseră deja în Italia în decursu de două secole, când ele se declară prin Machiavelli bancruete, ér în Germania în același timp se anunța unu nou punct de plecare alu mișcărei ei prin reformatori.

Mișcarea științifică a lumii moderne se uni și tranfusă în Germania pentru

agrăi confidențialu, luându-și rămasu bunu dela fiă-care și apoi între urările celor de față, se urcă în tren și plecă.

În Viena sosi Majestatea Sa în s'era zilei de 2 Octomvre, la 10 ore 50 minute. Aci fû întîmpinat Majestatea Sa cu mari ovațiuni. Stradele dela gară până în orașu erau iluminate; la ferestrele multor case se aflau transparente cu inscripții ca „Trăiescă principele păcii!“ etc. Stradele îndesute de lume, diferite reuniuni eșiseră spre întîmpinare cu muzicele, corurile cu stindardele lor.

La gară, Majestatea Sa merse la primarul orașenescu, Prix, pe care-lu agrăi cu cuvinte: „Mă bucuru de reîntorcerea mea în iubitul orașu Viena și de doveșile de alipire, ce le întîmpin ai.“ Primarul dete apoi espresiune bucuriei, ce li-o face cetățenilor vienezi reîntorcerea Majestății Sale în mijlocul lor, după care Majestatea Sa se sui în trăsură și plecă la palatu în sunetul muzicelor și între aclamările publicului

Deputații sași ai Brașovului.

Eri, în 4 Octomvre, deputații sași de aci, anume d-nii Rudolf Zay, Dr. Ioan Kaiser și I. W. Filtsch și-au făcut darea de sêmă înaintea alegătorilor lor în sala cea mare dela casa țintașilor (Schützenhaus), unde era de față unu număr considerabil de alegători sași din orașul și comitatul Brașovului.

D lu Carolu Adam, președintele comitetului electoralu săsescu de aci, după ce deschise adunarea, dete cuvântul d-lui I. W. Filtsch.

Acesta vorbi întâi despre legea kîșdedovurilor arătându, că scopul acesteia nu este decăt maghiarizarea cu forța. Făcu unu resumat scurtu asupra acestei legi, care, dîse densusu, în curându se va pune în practică în tôte asprimea ei. Aminti apoi despre legea repausului de Duminecă, prin care s'a ușurat în câva sôrtea muncitorilor.

Administrația de stat, atăt din punctu de vedere practic, cât și teoreticu o consideră vorbitorul ca periculoasă, cu deosebire față de naționalitatea săsescă. Mai făcu o scurtă amintire și despre dimisiunea fișpanilor Banffy și Bethlen, cari prin volnicia loru deveniseră cunoscuți chiar și în Germania. (Hoch!)

Dr. Kaiser vorbi despre bugetul preliminaru pe 1891, dîcându, că guvernul a prezentat unu bugetu, care nu numai nu presentă nici unu deficit, dăr are și unu prisosu. (?) Apoi vorbindu despre legea matriculelor botezaților, declară, că elu și cu colegii sêi deputați, au fostu pentru această lege, combătutu cu atăta tărie de catolic.

prima oră cu spiritul și conștiința poporului prin reformațiune. Prin această putere universală îndoită, ea nu transplanta numai reformele europene, ci deveni acum și propria genitoare a principiului revoluționar. Germania a făcutu din reformele europene o reformă a biserice și conduse în această spiritul poporalu modernu de opozițiune, prin care întreaga lume mai nouă a fostu despiciată în doué jumătăți contrare și puse sêmênța pentru o evoluțiune nouă politică și socială, care apoi în Francia s'a dezvoltat mai târziu în pomul înalt alu revoluțiunii.

Machiavelli a pledat pentru absolutismul politicu, pentru că absolutismul bisericescu alu Romei cauzase decadența vieții naționale italiene. Poporul cel demoralizat și slăbit prin cleru nu mai putea afla în sine destulă putere de reacțiune pentru ca s' se desertepte, s' se reculegă și s' se unescă. Absolutismul politicu în executarea mijlocelor sale celor mai tari și de feru i părea lui Machiavelli cu mult mai apte, decăt binecuvântarea slăbitore și despărțitoare a principatului clericalu.

(Va urma.)

Cursul la bursa din Viena.

Table with financial data from Vienna, including exchange rates for gold, silver, and various bonds.

Table with exchange rates for Galbeni împărătești, Napoleon-d'ori, and London 10 Livres sterlinge.

Concursu.

Pentru întreținerea a patru copii dela școlile române gr. or. din locu cu costu, cvartiru, luminatu, încălțitu, spălatu etc. din „Internatulul Christuriani”, se escrie concursu cu terminu de 15 zile dela prima publicare.

Avisu d-loru abonați!

Rugam pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumeratiunii se binevoiasca a scrie pe cuponulu mandatului postalulu și numerii de pe fasia sub care au primitu diarulu nostru pana acuma.

O specialitate necomparabila între tote apele minerale alcalin-acide din monarchia și străinatate este apa minerala de „RÉPÁT”

care in urma compozitiunii pre fericite a partilor sale minerale și a continutului estroardinaru in acid-carbonic se bucura de o valoare medicinala forte mare și de unu renume universalu neintrecutu.

Celul mai curatu și binefacetoru productul naturalu. Ca borvizu adevatu beutu cu vinu.

Conformu ordonantei inaltului ministru de interne No. 5891/VIII din anulul 1890, apa minerala de REPAT este supraveghiatu ca apa medicinala dupa prescriptiunile legiloru sanitare.

Conformu ordonantei inaltului ministru de interne No. 5891/VIII din anulul 1890, apa minerala de REPAT este supraveghiatu ca apa medicinala dupa prescriptiunile legiloru sanitare.

Administratiunea isvorului Josef Gyorgy,

Mersulu trenurilor

pe liniile orientale ale caili ferate de stat r. u. valabilu din 20 Iulie 1891.

Large railway schedule table with columns for routes (Budapesta-Predealu, Predealu-Budapesta, B.-Pesta-Aradu-Teius, etc.) and rows for stations and train times.